

בבית המשפט העליון

מ"ח 3633/08

בפני: כבוד השופטת מ' נאור

המבקשת: עידית אליטוביץ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר

המבקשת: בעצמה

בשם המשיבה: עו"ד אפרת ברזילי

חקיקה שאוזכרה:

[חוק בתי המשפט \[נוסח משולב\], תשמ"ד-1984: סע' 31\(א\), 31\(א\)\(2\), 31\(א\)\(4\)](#)[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 393\(2\), 415](#)[חוק סדר הדין הפלילי \[נוסח משולב\], תשמ"ב-1982: סע' 77, 77\(א\), 153\(א\), 204](#)[תקנות הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1996: סע' 4א](#)

מיני-רציו:

* המבקשת הורשעה לאחר שהודתה במיוחס לה במסגרת הסדר הטיעון ואין מקום להורות על עריכת משפט חוזר במסגרתו תיבחן השאלה אם יש מקום לאפשר לה לחזור בה מהודייתה.

* בתי-משפט – משפט חוזר – עילות לקיומו

* דיון פלילי – הודאה – חזרה מהודאה

בקשת המבקשת, עו"ד, שהורשעה, לפי הודאתה בהסדר טיעון, בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, למשפט חוזר. הבקשה נסמכת על ס' 31(א)(2) ו-31(א)(4) לחוק [בתי המשפט](#). המבקשת טוענת כי ברשותה ראיות מוצקות שלא נדונו ע"י אף אחד מן המותבים שדנו בעניינה שיש ביכולתן להביא להוכחת חפותה. כן טוענת המבקשת כי בעניינה נפלו פגמים דיוניים חמורים שהובילו לעיוות דין, ולכן היה על המותבים השונים לאפשר לה לחזור בה מהודייתה.

בית המשפט העליון, (השופטת מ' נאור), דחה את הבקשה למשפט חוזר ופסק כי:

ס' 31(א) לחוק בא לאזן מחד, בין השאיפה לחשיפת האמת ולהבטחת מנגנון דיוני שיאפשר תיקון טעות שנפלה בהרשעת אדם, ומאידך ערך הוודאות וסופיות הדיון. האיזון הראוי בין ערכים אלה מחייב כי לא יתקיים משפט חוזר רק משום שנאשם מתקשה להשלים עם הרשעתו, לאור ההלכה לפיה המנגנון של משפט חוזר הנו חריג המופעל במשורה. הבקשה אינה מבין המקרים החריגים בהם יש להורות על קיום משפט חוזר.

הסמכות להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו קיימת, אך היתר זה יינתן רק במקרים חריגים בהם נמצא כי התקיים פסול בהודיה, כתוצאה מפגם ברצונו החופשי של הנאשם או בהבנתו את משמעות ההודיה או כאשר זו הושגה שלא כדין באופן המצדיק פסילתה. כ"כ, ככלל לא יתיר בימ"ש לנאשם לחזור בו מהודייתו לאחר שנגזר דינו, אלא בנסיבות חריגות, ע"מ למנוע מצב בו הסכמת נאשמים להסדרי טיעון תותנה בחומרת העונש שיוטל עליהם, קו"ח הדבר בהליך של בקשה למשפט חוזר. מקרה זה אינו נמנה עם אותם חריגים. הבקשה לחזרה מהודיה נדונה ע"י מותבים שונים והוכרעה בפס"ד חלוט. ההודיה ניתנה לאחר שהמבקשת היתה מיוצגת ע"י וכאשר היו לה הזדמנויות רבות לבקש לחזור בה מהודייתה והיא עשתה כן רק עם בקשת תיקון ערעורה. אף אין חשש כי נפל פגם ברצונה של המבקשת או בהבנתה את משמעות ההודיה.

באין תשתית המצדיקה משפט חוזר בשאלת החזרה מהודיה, בחן בימ"ש העליון את הראיות החדשות לגופן וקבע כי אין להן משקל סגולי המצדיק עריכת משפט חוזר. גם טענות המבקשת בדבר פגמים דיוניים שנפלו בניהול המשפט, נדחו, שכן לא ניתן לומר כי יש חשש ממשי שנגרם למבקשת עיוות דין.

החלטה

לפני בקשה למשפט חוזר לפי [סעיף 31\(א\) לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט). ההליך היה סבוך, ועל פרטיו אעמוד בהמשך. בשלב זה אציין כי המבקשת הורשעה בבית משפט השלום בתל אביב-יפו, לפי הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ([ת"פ 5093/05](#)) [פורסם בנבו]. ערעורה לבית המשפט המחוזי נדחה ([ע"פ 70968/06](#)) [פורסם בנבו] וגם בקשתה לרשות ערעור פלילי נדחתה על ידי בית משפט זה ([רע"פ 2789/08](#)).

כתב האישום

1. כתב האישום אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, ייחס למבקשת עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי [סעיף 415 סיפא לחוק העונשין](#), התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). במסגרת הסדר הטיעון נמחקה מכתב האישום עבירה של גניבה בידי מורשה לפי [סעיף 393\(2\) לחוק העונשין](#).

2. על פי המתואר בכתב האישום בין המבקשת, עורכת דין במקצועה, ובין עורך הדין ניסן כספי (להלן: המתלונן) קיימת הכרות קודמת מזה שנים רבות. במהלך שנת

1998 פנתה המבקשת למתלונן בטענת כזב לפיה היא מעוניינת להשקיע כספים אצל אדם בשם לגזיאל וזאת בתמורה לריביות גבוהות של 15% אותן תקבל בכל חודש. המבקשת אף טענה כי לשם ביצוע ההשקעה היא זקוקה לסכומי כסף שונים בגינם תעביר למתלונן ריבית חודשית בסך 7% עבור הסכומים אותם ילווה לה לשם ההשקעה אצל לגזיאל. המתלונן אשר האמין למבקשת, ואדם נוסף (להלן: "האחר") הלוו למבקשת במהלך השנים 1998-2001 סכום של 4 מיליון ש"ח. בכתב האישום נטען כי המבקשת ידעה כי אינה מתכוונת להשקיע את הכספים אלא להשתמש בכספים לצרכיה האישיים, וכך היה.

3. עוד על פי כתב האישום, במהלך השנים 1995-2001 ייצגה המבקשת את המתלונן במסגרת תיק שהתנהל בבית משפט השלום בירושלים בגין תאונת דרכים בה נפגע המתלונן. ביולי 2001 ניתן פסק הדין והמתלונן זכה בתביעה נגד חברת הביטוח בסכום של 900,000 ש"ח. המבקשת לא עדכנה את המתלונן בדבר פסק הדין, בניגוד לחובתה כעורכת דין, אלא ערכה הסכם פשרה עם חברת הביטוח לפיו הסכום שיועבר למתלונן יעמוד על 725,000 ש"ח. המבקשת קיבלה לידיה סכום זה ביום 27.8.2001, הפקידה את הכסף ולא יידעה את המתלונן בקבלת הכספים האמורים. ביום 28.8.2001 העבירה המבקשת למתלונן ול"אחר" סכום של 650,000 ש"ח כהחזר ההלוואה. במהלך חודש נובמבר 2001 נודע למתלונן אגב אורחא כי ניתן פסק דין בעניינו. במעשיה, כך על פי כתב האישום, קיבלה המבקשת במרמה, בנסיבות מחמירות, מן המתלונן סכום של כ-4 מיליון ש"ח וכן קיבלה במרמה את מחיקת חלק מהחוב.

ההליכים

4. בתחילת ההליך המשפטי בבית משפט השלום (כב' הנשיאה ע' בקנשטיין) כפרה המבקשת במיוחד לה בכתב האישום. בדיון הראשון בעניינה היא ציינה כי היא מיוצגת על ידי עורך הדין שלהבת אשר שוהה בחו"ל וביקשה את דחיית הדיון. בדיון שהתקיים ביום 17.11.2005 הגיעה המבקשת בליווי של עורך הדין אפשטיין אשר ביקש דחייה נוספת לצורך הסדרת ייצוגו בתיק. במועד ההוכחות שנקבע ייצגה המבקשת את עצמה לאחר שבקשתה לדחיית מועד הדיון נדחתה. המבקשת חקרה בעצמה את עדי התביעה. ביום 2.2.2006 התקיימה ישיבת הוכחות נוספת בה היתה צריכה להתחיל פרשת ההגנה. לדיון התייצבה המבקשת כשהפעם לצידה עורך הדין רזניק אשר קיבל על עצמו את ייצוגה בתיק. הצדדים ביקשו לדחות את המשך ההוכחות וצינו כי הם קרובים להשגת הסדר טיעון בתיק. בית המשפט נעתר לבקשה ובדיון ביום 1.3.2006 הודיעו הצדדים לבית המשפט כי הגיעו להסדר. באת כוח המשיבה ציינה כי במסגרת הסדר הטיעון תודה המבקשת במיוחד לה בכתב אישום מתוקן שיוגש לבית

המשפט ועל פיו תורשע. ביחס לעונש, צוין כי אין הסדר. בית המשפט אישר את הסדר הטיעון, והמבקשת הורשעה על סמך הודאתה. בא כוח המבקשת דאז ביקש באותה ישיבה כי יוגש תסקיר בעניינה. באת כוח המשיבה התנגדה וציינה: "מטרתו של התסקיר היא בדיקה טיפולית, ואנו סבורים כי בתיק הזה העונש הראוי הוא מאסר בפועל ממושך, ואנו לא מוצאים כל סיבה לתסקיר שיבדוק אופציה טיפולית". בית המשפט דחה את בקשת בא כוחה להגשת תסקיר בעניינה. במסגרת הטיעונים לעונש ביום 6.4.2006 עתרה באת כוח המשיבה לעונש מאסר בפועל. בא כוח המבקשת עתר בשנית לקבלת תסקיר וכן להשתת עונש שייקח בחשבון את מצבה של המבקשת ואת נסיבותיה וירוצה מחוץ לכותלי בית הסוהר. בית המשפט דחה את הבקשה לעריכת תסקיר נוכח העובדה כי למבקשת ובא כוחה ניתנה האפשרות להציג לבית המשפט את מצבה וכלל נסיבותיה האישיות של המבקשת.

5. ביום 30.4.2006 ניתן גזר דינה של המבקשת. בית המשפט קבע כי אינו יכול להתעלם מהראיות שכבר הוצגו ומעדויות עדי התביעה שנשמעו, ואלה אף פורטו בגזר הדין. נקבע כי אין לקבל את טענת בא כוח המבקשת לפיה יש לזקוף לזכות המבקשת את העובדה ששילמה למתלונן ריביות גבוהות, מעבר למותר על פי חוק, מאחר והמבקשת עצמה קבעה את תנאי ההלוואה לרבות אחוזי הריבית. בית המשפט דחה את טענת המבקשת לפיה העבירה למתלונן סכום של 655,000 ש"ח בגין הסדר הפשרה (כשהיתרה שלא שולמה נזקפה לזכות המבקשת כשכר טרחה). נקבע כי טענה זו היא ראוי שלא היתה נטענת שכן הכספים הועברו כהחזר להלוואות ולא ככספים השייכים למתלונן מכוח פסק הדין. נמצא כי עצם העברתם של הכספים כהחזר הלוואה הינו מעשה מרמה חמור כאשר על כך יש להוסיף כי המבקשת סמכה על החברות בינה ובין המתלונן וניצלה את אמונו בה. בית המשפט אף הוסיף כי החומרה היתרה במקרה זה נובעת מתפקידה של המבקשת כעורכת דין, ומהעובדה שמדובר בכספי לקוח. עוד נקבע כי זהו אינו המקרה בו על בית המשפט לקחת בחשבון בין שיקוליו לעונש את הזמן השיפוטי שנחסך מאחר והסדר הטיעון נעשה לאחר שהובאו ראיות התביעה ונשמעו עדויות וחקירות נגדיות ארוכות. בית המשפט לא התעלם מנסיבות אישיות של המבקשת שתוארו לפניו אולם ציין כי המבקשת לא לקחה אחריות על מעשיה וניסתה לאורך כל הדרך להכפיש ולגלגל את מצוקותיה על המתלונן, והחרטה שהביעה אינה כנה. לפיכך גזר בית המשפט על המבקשת עונש מאסר בפועל של 3 שנים ומאסר על תנאי של 12 חודשים. כמו כן, ובהתחשב במצבה הכלכלי, הטיל עליה בית המשפט קנס של 100,000 ש"ח או שני חודשי מאסר תמורתו. אשר לפיצויים למתלונן, נקבע כי ראוי שאלה ייקבעו במסגרת ההליכים האזרחיים המתנהלים נגד המבקשת.

6. על גזר דינו של בית משפט השלום הגישה המבקשת ביום 28.5.2006 ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. ביום 5.7.2006 הגישה המבקשת בקשה לתיקון כתב הערעור וכן בקשה לאפשר לה לחזור מהודייתה. בבקשתה טענה כי הודאתה נבעה ממצוקה נפשית קשה וכי לאחר שניתן גזר דינה, במסגרת ההליכים האזרחיים המתנהלים בינה ובין המתלונן נתקבלו אצלה שתי ראיות חדשות (שני תצהירים) אשר מוכיחות את חפותה. המבקשת הוסיפה וציינה כי היא מודעת לכך שבמידה ותתקבל בקשתה היא תואשם באישומים שיוחסו לה בכתב האישום המקורי.

7. בית המשפט המחוזי (כב' השופט ז' המר) דחה בדן יחיד את הבקשה ביום 10.9.2006 ([ב"ש 93047/06](#)) [פורסם בנבו]. בהתייחס לשני התצהירים שצירפה המבקשת קבע בית המשפט כי אין להם כל משמעות אם העדים לא יחקרו בבית המשפט. לפיכך ציין בית המשפט כי השאלה המרכזית הינה האם קיים סיכוי כי המותב שישמע את הערעור יורה על ביטול ההרשעה והחזרת הדיון לבית משפט השלום. בית המשפט השיב על שאלה זו בשלילה וקבע כי סיכויי הערעור בנושאים אותם מבקשת המבקשת להוסיף הינם קלושים ביותר. בית המשפט הוסיף וקבע כי הודאת המבקשת ניתנה שלא במחטף אלא לאחר ניהול משא ומתן ולאחר שלמבקשת היו הזדמנויות רבות לחזור בה מהודייתה. בית המשפט אף בחר לציין את הנסיבות המיוחדות של המקרה בו המבקשת הינה עורכת דין בעצמה, אשר היתה מיוצגת על ידי עורך דין ותיק ומנוסה. לפיכך נקבע כי אין מקום להיעתר לבקשה לתיקון הודעת הערעור ולחזרה מהודיה, לאחר שניתן בבית משפט השלום גזר הדין שהטיל עליה עונש מאסר בפועל. בהקשר זה הוסיף בית המשפט וציין כי האפשרות לחזור מהודייה לאחר מתן גזר דין תינתן רק בנסיבות נדירות, וכאשר הבקשה מועלית לראשונה בפני ערכאת הערעור, על אחת כמה וכמה.

8. על החלטת השופט המר הגישה המבקשת עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק ([בג"ץ 8528/06](#)). בית המשפט (כב' השופטים א' א' לוי, א' רובינשטיין ו-ד' חשין) דחה את העתירה על הסף, קיבל את עמדת המשיבה וקבע כי לא ניתן לעקוף את הכלל לפיו לא ניתן לערער על החלטות ביניים הניתנות במסגרת הליכים פליליים, על ידי הגשת עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק. עוד נקבע כי החלטת בית המשפט ניתנה במסגרת בקשה לתיקון הודעת הערעור וכי לבית המשפט המחוזי סמכות לדון בבקשה מסוג זה בדן יחיד. בית המשפט הוסיף וקבע "כי הגם שהיה בידי בית המשפט המחוזי לשקול אחרת ולהרשות לעותרת לתקן כתב הערעור ואילו עשה כן לא היה בכך פגם, הנה שקילת סיכויי הערעור על-ידי היא כמוכן כדין, וודאי אינה עולה בנסיבות כדי חוסר סבירות קיצוני ושרירותיות". קביעה זו הובילה את המבקשת להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר. דיון בבקשה התקיים ביום 4.1.2007 בפני כב'

השופטת י' שיצר (ב"ש 93047/06). המבקשת שבה וביקשה שיאפשרו לה לתקן את כתב הערעור ושיאפשרו לה לחזור בה מהודייתה. באת כוח המשיבה טענה כי כל שהמבקשת מנסה לעשות הוא להרוויח זמן כדי לא לרצות את העונש שהוטל עליה, וכי נדמה כי הבקשה לעיון חוזר הינה למעשה בקשה לעיון חוזר בפסק הדין בעתירה. גם לגופו של עניין טענה באת כוח המשיבה כי יש לדחות את הבקשה, כאשר בין היתר נטען כי הראיות אליהן מפנה המבקשת היו ברשותה עוד לפני מתן גזר הדין וכי אין לאפשר למבקשת עכשיו לבצע "מקצה שיפורים".

9. כב' השופטת י' שיצר דחתה את הבקשה לעיון חוזר ביום 8.1.2007. בהחלטה נקבע כי מהשתלשלות האירועים נראה כי שום זכות לא נשללה מהמבקשת ולא נמנעה ממנה האפשרות להביא ראיות. נקבע כי המבקשת היתה מיוצגת על ידי עורך דין מנוסה וההליך לא נעשה בחופזה ומשכך למבקשת היה זמן רב לבקש לחזור בה מהודייתה. אשר לחוות הדעת ביחס למצבה הנפשי, אותה ביקשה המבקשת לצרף, נקבע כי לא מדובר בחוות דעת של פסיכיאטר הערוכה כדין ולא ניתן להסיק ממנה כי לא היתה אחראית למעשיה בעת מתן הודאתה. בהקשר זה אף ציין בית המשפט כי ניתן היה להביא את חוות הדעת גם בפני בית משפט השלום. גם לגופו של עניין נקבע כי לא התקיימו במקרה דנן החריגים הנדירים בהם קיים חשש ממשי כי נאשם הודה בניגוד לרצונו הממשי ולפיכך נדחתה הבקשה.

10. בהמשך דחה בית המשפט גם את בקשתה של המבקשת לעיכוב ביצוע גזר הדין (ב"ש 91823/06 כב' השופט ק' ורדי, [פורסם בנבו]). על החלטה זו הגישה המבקשת ערעור לבית משפט זה (ע"פ 2176/07) [פורסם בנבו]. הערעור נדון לפני ובדיון על פה מיום 9.3.2007 הסכימה באת כוח המשיבה כי שהבקשה לתיקון כתב הערעור תדון בשנית בפני ההרכב הדין בערעור ואף הוסכם כי עד להכרעה בערעור יעוכב ביצוע גזר הדין. וכך, על פי המלצתי דן בית המשפט המחוזי בהרכב בבקשה לתיקון כתב הערעור ביום 9.8.2007. בית המשפט (כב' השופטים ז' המר, י' שיצר ו-ש' שוחט) קבע בהחלטתו כי [סעיף 204 לחוק סדר הדין הפלילי](#) [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) הקובע את סמכות בית המשפט שלערעור להרשות תיקון הודעת ערעור, אינו קובע את השיקולים שעל בית המשפט לשקול בעת הדיון בבקשת התיקון. ואולם נקבע כי בענייננו, הסיכוי שמותב שישמע את הערעור יורה על ביטול ההרשעה והחזרת הדיון לבית משפט השלום הינו השיקול הרלוונטי אם לא המרכזי. בית המשפט הוסיף וקבע כי השתלשלות האירועים מעידה כי הודייתה של המבקשת לא באה כלאחר יד והיא ניתנה לאחר מספר ישיבות ולאחר שהתנהל משא ומתן עם הפרקליטות, ומכאן שלמבקשת היו הזדמנויות רבות לבקש מבית המשפט לחזור בה מהודייתה. נקבע כי נוכח הנסיבות אין זה ראוי לראות את מצבה הנפשי כנימוק מספק לקבלת הבקשה וכי

כל אדם במצבה של המבקשת היה נקלע למצב נפשי קשה. זאת ועוד, נקבע כי אילו סבר עורך דינה כי הודייתה באה משום מצבה הנפשי הקשה חזקה עליו שהיה מונע ממנה את הודייתה. בית המשפט המשיך ובחן את טענותיה של המבקשת לעניין הראיות החדשות עליהן הסתמכה וקבע כי אין בהן ממש, והבקשה נדחתה.

11. פסק הדין בערעורה של המבקשת על גזר הדין ניתן בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 25.2.2008 (ע"פ 70968/06). בית המשפט (כב' השופטים ס' רוטלוי, ע' סלומון צ'רניאק, י' שיצר) דחה את ערעורה של המבקשת. ביחס לטענה לפיה לא הוזמן תסקיר בעניינה, נקבע כי בית משפט התייחס בפירוט לטיעון זה ובצדק קבע כי אין מקום להורות על הכנת תסקיר במיוחד כאשר ניתנה למבקשת האפשרות להביא בפני בית המשפט את כלל נסיבותיה האישיות ואף חוות דעת פסיכולוגית. הטענה לפיה בית המשפט התייחס בהחלטתו לראיות המדינה בעניין העונש, נדחתה אף היא. נקבע כי אכן משהגיעו הצדדים להסדר טיעון לא היה צורך להסתמך על ראיות התביעה. אולם בית המשפט ציין כי כאשר קבע בית משפט השלום על סמך אותן ראיות התביעה כי לא מדובר במקרה חד פעמי של מרמה, הוא לא היה צריך כלל להסתמך על עדי התביעה שכן כתב האישום עצמו ציין כי במשך שלוש שנים ניתנו אותן הלוואות. לפיכך, כך נקבע, אין כל טעות בגזר הדין עצמו. בית המשפט אף דחה את יתר טענותיה של המבקשת. נקבע כי גם אם בית המשפט לא קבע את גובה החזר ההלוואות הרי העובדה שחלק גדול מההלוואות הוחזר לא נעלמה מעיניו. נקבע כי בית המשפט אף התייחס בפירוט לכספי הפיצויים. עוד נקבע כי בית המשפט התייחס לנסיבותיה האישיות של המבקשת ומצבה הכלכלי ודחה את הטענה של חסכון זמן שיפוטי. נקבע כי בצדק ציין בית משפט השלום את חומרת העבירות נוכח היותה של המבקשת עורכת דין, וכי העונש שהוטל על המבקשת אינו חורג מרף הענישה המקובל. נמצא כי בנסיבות העניין בית המשפט איזן כראוי את מכלול השיקולים לענישת המבקשת. השופטת ס' רוטלוי אף סברה כי יש להשית על המבקשת הוצאות בסך 7,500 ש"ח בשל אופן ניצול ההליכים המשפטיים על ידה, אולם עמדה זו נותרה בגדר דעת מיעוט.

12. לאחר שניתן פסק הדין בערעור, הגישה המבקשת בקשת רשות ערעור לבית משפט זה (ע"פ 2789/08). בהחלטתו מיום 2.4.2008 ציין בית המשפט (כב' השופט א' א' לוי) כי אין המבקשת עותרת ליתן לה רשות לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בערעור אלא על החלטת הביניים של בית המשפט המחוזי מיום 9.8.2007. נקבע כי הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית ועניינה חוסר יכולתה של המבקשת להשלים עם החלטותיהן של הערכאות הקודמות. כן נקבע כי מותבים שונים אשר דנו בעניינה השתכנעו כי הודייתה היתה כנה ואמיתית. בנסיבות אלו, קבע השופט לוי כי אין עניינה של המבקשת מצדיק ליבון בפני ערכאה נוספת ולפיכך נדחתה

הבקשה. בכך הפך פסק הדין שניתן בבית משפט השלום על יסוד הודייתה של המבקשת לפסק דין חלוט.

13. ואולם, עוד לא יבשה הדיו על החלטתו של השופט לוי וביום 18.4.2008 הגישה המבקשת את הבקשה שלפני למשפט חוזר ועימה בקשה לעיכוב ביצוע. ביום 7.5.2008 דחיתי את הבקשה לעיכוב ביצוע. לאחר החלטתי עתרה המבקשת פעם נוספת לבית המשפט הגבוה לצדק ([בג"ץ 4644/08](#)). בעתירתה ביקשה סעד שיורה על ביטול הכרעת הדין מיום 1.3.2006 וכן למתן צו ביניים שיעכב את ביצוע העונש. ביום 1.6.2008 נדחתה עתירתה (כב' השופטים א' פרוקצ'יה, א' גרוניס ו-א' רובינשטיין). נקבע כי בית המשפט הגבוה לצדק אינו מתערב בהליכים אזרחיים או פליליים בפני בתי המשפט הרגילים אלא בנסיבות חריגות. כן נקבע כי הסעד העיקרי של בחינה מחדש של הכרעת הדין תלוי ועומד בהליך של הבקשה למשפט חוזר, המונחת לפני. אשר לבקשה לעיכוב ביצוע נקבע שאם עיכוב ביצוע של עונש מאסר בהליך של משפט חוזר אינו ניתן אלא בנסיבות יוצאות דופן, כפי שציינתי בהחלטתי מיום 7.5.2008, מקל וחומר כך בבית המשפט הגבוה לצדק, אם בכלל.

עד כאן השתלשלות ההליכים המשפטיים בעניינה של המבקשת, ומכאן לבקשה למשפט חוזר.

הטענות בבקשה למשפט חוזר

14. ההליכים בעניינה של המבקשת היו סבוכים, אך יש לזכור כי הרשעתה של המבקשת מבוססת על הודיה בבית המשפט, וזאת כשהיתה מיוצגת על ידי סניגור. המבקשת טוענת כי נוכח ההחלטות השונות אשר לא אפשרו לה לחזור בה מהודייתה לא נבחנו מכלול הראיות שברשותה. לטענתה, בידיה ראיות שונות אשר תומכות בגרסתה לפיה הכספים שקיבלה ניתנו לה במסגרת הלוואה ולא לצורכי השקעה ולפיכך מתקיימת העילה המנויה [בסעיף 31\(א\)\(2\) לחוק בתי המשפט](#). בין הראיות מציינת המבקשת את: עדותה של גרושתו של המתלונן, במסגרת ההליך האזרחי, אשר ממנה עולה לטענת המבקשת כי המניע למתן הלוואות היה שיעור הריבית הגבוה; תצהיר דודתו של המתלונן אשר על פי הנטען מלמד כי עיסוקו של המתלונן הינו מתן הלוואות ב"שוק האפור"; תצהירו של מפקח הבנייה שבנה למתלונן את ביתו, אשר לטענת המבקשת מלמד כי הכספים שהועברו אליה היו בגדר הלוואות; בקשת המתלונן להטלת עיקול זמני ותצהירו בנושא, אשר על פי הנטען מלמדים כי המתלונן לא ציין, אף לא במרומז, כי הכספים שהלווה למבקשת מקורם בטענת כזב או מצג שווא; החלטה שניתנה ב-[בש"א 159866/04](#) [פורסם בבנו], מיום 19.12.2004 אשר גם ממנה עולה, כך

הנטען, כי המתלונן לא הזכיר במסגרת התיק האזרחי כי ההמחאות אותן הגיש לביצוע, מקורן בתרמית; הרישום שערך המתלונן בחשבוניות שונות; עדותו של "האחר" המעידה לטענת המבקשת כי עמדה בכל ההתחייבויות הכספיות. כמו כן מציינת המבקשת ראיות שכבר הוצגו על ידה בבקשתה לחזרה מהודיה בבית המשפט המחוזי וביניהן: טבלת התחשבוניות שנערכה במסגרת ההליך האזרחי בינה ובין המתלונן אשר על פי הנטען מוכיחה פירעון מלא של כל ההלוואות והריביות; דברי המתלונן בעדותו מהם עולה, לטענתה, כי מדובר בהלוואות. בהקשר זה אף נטען כי ההבנה שמדובר בכספי הלוואות מתחייבת גם נוכח היכרותו הממושכת של המתלונן עם המבקשת ועם מצבה הכספי;

15. המבקשת טוענת כי על פי כתב האישום מקור החזר הכספים היה המניע למתן ההלוואות על ידי המתלונן ולכן הואשמה בקבלת כספי ההלוואה במרמה. ואולם, לטענתה ההלוואות שניתנו לה הינן הלוואות "בשוק האפור" שניתנו על ידי המתלונן במסגרת עיסוקו כמלווה חוץ בנקאי ובניגוד לחוק, הן בשל גובה הריבית שנגבתה והן בשל העובדה שלא נעשה הסכם בכתב. לפיכך נטען כי מאחר והאישום הראשון עניינו עסקה שאינה חוקית, יש להורות על ביטולו.

16. המבקשת מוסיפה וטוענת כי ברשותה ראיות שונות אשר מוכיחות כי החזר הסכום בסך 655,000 ש"ח שולם למתלונן בגין פסק הדין לטובתו ולא כהחזר הלוואה כנטען בכתב האישום, זאת מאחר ובמועד בו הועבר הסכום למתלונן, לא היתה קיימת יתרת חוב למבקשת כלפי המתלונן ו"האחר". גם בעניין זה חלק מהראיות שמציינת המבקשת פורטו על ידה בבקשתה לתיקון הודעת הערעור וחזרה מהודיה וביניהן: החלטת כב' הרשמת ל' רייך ב-בש"א 2745/02 מיום 6.8.2003, [פורסם בנבו], אשר ממנה עולה לטענת המבקשת כי המתלונן הודה כי קיבל את הסכום ככספי ביטוח ולא כהחזר הלוואה; מכתב מיום 30.1.2006 בו ציינה המשיבה כי הסכום ששולם למתלונן על ידי המבקשת הינו בסך 4.8 מיליון ש"ח. המבקשת טוענת כי מדובר בסכום גבוה מכך ואולם נוכח העובדה כי בכתב האישום נטען כי המבקשת לוותה מהמתלונן סכומים בסך 4 מיליון ש"ח הרי שגם לשיטת המשיבה הוחזרה כל קרן ההלוואות ונותרה יתרה של לפחות 800,000 ש"ח, אשר אותם יש לזקוף בהעדר כל ראיה אחרת כתשלום תגמולי הביטוח; חוות דעת חשבונית אשר ממנה עולה כי ביום בו שולם הסכום המדובר לא היתה קיימת כל יתרת חוב למתלונן בגין פרשת ההלוואות. ראיות נוספות אותן מציגה המבקשת בבקשתה הנוכחית הן: החלטת כב' הרשמת ש' גלר ב-בש"א 3150/02 מיום 15.12.2003, [פורסם בנבו], ממנה עולה לטענת המבקשת כי "האחר" הודה במסגרת ההליכים האזרחיים כי הסכום המדובר שולם ככספי פסק הדין ואינו קשור לכספי ההלוואה (בבקשתה לחזרה מהודיה ציינה כי דברים אלה אף עולים

מעדותו של "האחר" במסגרת ההליך הפלילי); דיווח המתלונן על הכנסתו למע"מ בחודש אוגוסט 2001, אשר לא כלל את הסכום המדובר, נטען כי הסיבה היחידה לכך היא כי הסכום שולם ככספי ביטוח הפטורים מדיווח לרשויות המס; הודאת המתלונן כפי שעולה מטבלה שהגיש במסגרת ההליכים האזרחיים; העובדה כי על אף שעל פי כתב האישום בחודש נובמבר 2001 נודע למתלונן על פסק הדין בעניינו, הוא המשיך במתן ההלוואות למבקשת ואף נקט בשיהוי בהגשת התלונה במשטרה. על פי הנטען התנהגות זו מעידה כי המתלונן קיבל את תגמולי הביטוח, ידע על קבלתם וזקף אותם כתגמולי ביטוח ולא כהחזר הלוואה; לבסוף מפנה המבקשת לעדותו של "האחר" לפיה לא היה כל קשר ישיר בינו ובין המבקשת במשך כל התקופה.

17. טענות נוספות שמעלה המבקשת עניינן פגמים דיוניים מהותיים שנפלו במשפט העולים לטענתה כדי עיוות דין המצדיק קיומו של משפט חוזר בהתאם להוראה הקבועה [בסעיף 31\(א\)\(4\) לחוק בתי המשפט](#). המבקשת טוענת כי המשיבה הפרה את חובתה לפי [תקנה 4 לתקנות הסניגוריה הציבורית](#), התשנ"ו-1996 (להלן: תקנות הסניגוריה) משלא הודיעה על כוונתה לעתור לעונש מאסר בפועל ובית המשפט נמנע מלברר האם בעניינה של המבקשת ישנה חובה למנות סניגור. לפיכך נטען כי כל מהלך ניהול פרשת התביעה נעשה מבלי שהמבקשת, שאינה בקיאה בדין הפלילי, הייתה מיוצגת. על פי הנטען, לו היתה מיוצגת, ניהול הגנתה במהלך פרשת התביעה היה נעשה בצורה מקיפה ויעילה על ידי עורך דין הבקיא בתחום אשר היה אף מציג שאלות הנוגעות לחומר הראיות הרב המצוי בידה. כמו כן טוענת המבקשת כי לו היתה מיוצגת היתה מצהירה בתום פרשת התביעה כי "אין להשיב לאשמה" מאחר שהתביעה לא הצליחה להוכיח את האישומים שיוחסו לה. המבקשת מוסיפה וטוענת כי גם בישיבה שנערכה ביום 2.2.2006 כאשר היתה המבקשת מיוצגת על ידי עורך הדין רוניק לא הודיעה המדינה על כוונתה לעתור לעונש מאסר. המבקשת טוענת כי ממכתב שנשלח לעורך הדין רוניק על ידי הפרקליטות ביום 30.1.2006 במסגרת המשא ומתן עולה כי לגישת המדינה אין להשית על המבקשת עונש מאסר. לפיכך טוענת המבקשת כי הודאתה בדיון שהתקיים ביום 1.3.2006 נעשתה מבלי שהיתה מודעת לאפשרות השתתפות של מאסר בפועל, והפעם הראשונה בה נודע למבקשת על הכוונה לעתור לעונש מאסר בפועל היתה אגב אורחא במסגרת טיעוניה לעונש של באת כוח המשיבה.

18. למבקשת טענות גם כלפי עורך הדין רוניק אשר לטענתה ייצגה ברשלנות בין היתר מאחר ולא הציג את הראיות שהיה בהן לסתור את האמור בכתב האישום בנימוק שלא ניתן לסתור את כתב האישום בו הודתה המבקשת. המבקשת טוענת כי בכל מקרה אין בייצוגו של עורך הדין רוניק כדי לרפא את הפגם הדיוני אשר מנע את ייצוגה במהלך פרשת התביעה.

19. טענה נוספת מפי המבקשת הינה כי בטרם החל משפטה היא לא קיבלה כל הודעה על הגשת כתב האישום נגדה ולא קיבלה זימון להקראה. עוד טוענת המבקשת כי עיוות הדין נגרם לה גם נוכח העובדה כי במועד ההקראה, במועד שמיעת הראיות ואף במועד ההודאה וההרשעה לא היה ברשותה חומר החקירה המלא. לבסוף טוענת המבקשת כי הודאתה ניתנה בשל מצבה הנפשי הקשה עקב גירושיה מבעלה והטיפול בשני ילדיה הקטנים אשר פגם בשיקול דעתה ועל אף אמונתה בחפותה.

הבקשה להוספת ראיות חדשות

20. ביום 6.7.2008 הגישה המבקשת בקשה להוספת שתי ראיות חדשות לבקשה למשפט חוזר אשר על פי הנטען התגלו לה בישיבות ההוכחות שהתקיימו במסגרת התיק האזרחי המתנהל בין הצדדים. הראיה הראשונה הינה עדותו של המתלונן בחקירתו הנגדית במסגרת התיק האזרחי ממנה עולה לטענת המבקשת כי לשיטתו של המתלונן ההלוואות נשוא כתב האישום היו חלק מפעולה שגרתית, "רוטינה" כלשונו, של מתן הלוואות ולא לצורכי השקעה. הראיה השנייה עניינה עדותו של האקטואר מטעם המתלונן ממנה עולה על פי הנטען כי המתלונן הצהיר כי ההלוואות נועדו להחזרת הלוואות קודמות והריבית בגינן. בהמשך הבקשה חוזרת המבקשת על טענותיה לפיהן הראיות שברשותה מעידות על חפותה ומעולם לא נדונו על ידי בית המשפט.

תגובת היועץ המשפטי לממשלה

21. היועץ המשפטי לממשלה טוען כי בבקשתה חוזרת המבקשת למעשה על בקשתה להתיר לה לחזור מהודייתה, טענותיה ערעוריות והן נדונו והוכרעו הן בפני הערכאה הדיונית מספר פעמים, והן בפני בית משפט זה בבקשה לרשות ערעור ואף בעתירות שהגישה המבקשת. עוד מוסיף היועץ המשפטי לממשלה כי המבקשת שהינה עורכת דין במקצועה היתה מיוצגת בעת שהודתה במיוחס לה, ונימוק זה לבדו מספיק כדי לדחות את בקשתה למשפט חוזר.

22. גם לגופו של עניין לגישת היועץ המשפטי לממשלה דין הבקשה להידחות. נטען כי יש לדחות את טענות המבקשת בדבר קיומן של ראיות מוצקות המוכיחות את חפותה: הראיות המציגות את גרסת המתלונן מעידות על גרסה מפורטת ועקבית המפלילה את המבקשת בכל אשר מיוחס לה בכתב האישום ואין בעדותו דבר המצביע על חפותה. בהקשר זה אף נטען כי המבקשת חקרה את המתלונן אשר הכחיש כי

הסכומים שנמסרו לה על ידו בצירוף הריבית המוסכמת אכן הוחזרו לו. נטען כי בקשת המתלונן להוצאת צווי עיקול לצורך הבטחת מימושן של שלוש המחאות שנמסרו לו על ידי המבקשת ופירוט הנסיבות שבהן נמסרו ההמחאות למתלונן כלל לא היה נדרש. בדומה נטען כי גם העובדה שבחשבוניות שהוציא המתלונן למבקשת נכתב "ריביות" אינה מחזקת את טענת החפות של המבקשת שכן אין חולק כי במסגרת היחסים בין השניים קיבלה המבקשת הלוואות רבות בריביות ואף החזירה את חלקן. אשר לטענות המבקשת המסתמכות על פרוטוקולים והחלטות שונות בהליכים האזוריים נטען כי אלה נדונו ונדחו. גם עדותו של "האחר" אינה מסייעת למבקשת לפי עמדת היועץ המשפטי לממשלה, שכן דבריו לפיהם הסכום בגובה 655,000 ש"ח שולם למתלונן מכספי פסק הדין נאמרו תוך הסתייגות ברורה שנבעה מכך שהדברים מעולם לא נוהלו על ידו אלא על ידי עורך דין מטעמו, ומכאן שאין בדבריו כדי להוות ראיה בעלת פוטנציאל מזכה. אשר לטענה כי מדבריו של "האחר" עולה כי הוא קיבל את כל כספי הריבית שהגיעו לו, נטען כי אין בכך שאותו "אחר" קיבל את כל כספי הריבית שהגיעו לו רלוונטיות לשאלת החזרת החוב למתלונן ובוודאי שאין בכך כדי ללמד שהמבקשת עמדה בכל התחייבויותיה הכספיות. מעדותו של "האחר" עולה, לגישת היועץ המשפטי לממשלה, כי הכספים אותם מסרה המבקשת לו ולמתלונן נמסרו באופן נפרד. עוד נטען כי הפניית המבקשת לעדותו של "האחר" הינה חלקית ומטעה שכן אותו "אחר" אישר בעדותו כי נותרו כספים שלו אצל המבקשת שמעולם לא הוחזרו לו. כן נטען כי אין לייחס משמעות גם לדברים שנאמרו על ידי דודתו של המתלונן ומפקח הבניה שבנה את ביתו מאחר ומדובר בעדויות של גורמים חיצוניים שלא היו מעורבים בהתנהלות העסקית בין המתלונן למבקשת והעובדה שלא ציינו במסגרת ההליכים האזוריים כי ההלוואות ניתנו לצורך השקעה אינה הופכת את הדברים לראיות פוטנציאליות מזכות. ביחס לחוות הדעת החשבונאית שהציגה המבקשת טוען היועץ המשפטי לממשלה כי מדובר בחוות דעת שהוזמנה על ידי המבקשת והתבססה על נתונים אותם מסרה המבקשת עצמה. טענה דומה מעלה היועץ המשפטי לממשלה ביחס לצילומי ההמחאות וחשבונות הבנק שהציגה המבקשת אשר ביחס אליהם אף נטען כי חלקם אינם קריאים ולא ניתן לדעת את הרקע וההקשר ולעיתים אף את המען אליהם יועדו. היועץ המשפטי לממשלה מוסיף וטוען כי אף אם תתקבל טענת המבקשת לפיה החזירה סכום בסך 4.8 מיליון ש"ח, בתמורה ל-4 מיליון ש"ח שקיבלה, עדיין לא יהיה בכך כדי ללמד שהמבקשת החזירה את כל חובותיה שכן לסכום שלוותה יש להוסיף את סכומי הריביות להן התחייבה. בהקשר זה אף נטען כי מוטב היה לו המבקשת לא היתה מעלה את הטענה לפיה יש לראות בכספי ההלוואה כלא חוקיים וזאת נוכח העובדה שהמבקשת היתה זו שקבעה את אחוז הריבית, כפי שקבע גם בית משפט השלום.

23. אשר לטענות המבקשת לעניין הפגמים הדיונים החמורים שהתקיימו בעניינה, טוען היועץ המשפטי לממשלה כי מטרת הדרישה [בתקנה 4א לתקנות הסניגוריה הציבורית](#) הינה לאפשר לבית המשפט לבחון האם התקיימו התנאים למינוי סניגור וזאת באותם מקרים בהם הנאשם אינו מיוצג בשל היותו חסר אמצעים. היועץ המשפטי לממשלה סבור כי בענייננו לא היה בכך שהמשיבה לא הצהירה על כוונתה לעתור למאסר בפועל כדי לפגוע בהגנתה של המבקשת. על פי הנטען עוד בטרם החלה שמיעת הראיות הודיעה המבקשת כי היא מיוצגת, תחילה על ידי עורך הדין שלהבת, ובדין שלאחר מכן הגיעה בליווי עורך הדין אפשטיין. על פי הנטען במועד שמיעת הראיות הופיעה המבקשת שהיא עורכת דין במקצועה והצהירה כי תייצג את עצמה, כאשר עיון בפרוטוקולים מעלה כי המבקשת חקרה היטב ובמשך זמן רב את עדי התביעה, עימתה אותם עם טענותיה ואף הציגה מסמכים שונים הרלוונטיים לטענתה. עם תום פרשת התביעה ועד לסיום ההליך בבית משפט השלום היתה המבקשת מיוצגת על ידי עורך הדין רזניק. לפיכך לגישת היועץ המשפטי לממשלה אין לקבל את הטענה לפיה הגנתה קופחה. עוד נטען כי במועד בו הודיעו הצדדים על הגשת כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון ציינו הצדדים כי אין הסדר לעניין העונש ובאת כוח המשיבה אף ציינה כי היא סבורה שהעונש הראוי בתיק הזה הינו מאסר בפועל ממושך. מכאן שלגישת היועץ המשפטי לממשלה עמדתה העונשית של המשיבה הושמעה מיד לאחר הודאתה של המבקשת והרשעתה במיוחד לה ומבלי שנרשמה כל תגובה מכחישה מצד המבקשת או בא כוחה, ואין לקבל את הטענה לפיה הודאת המבקשת ניתנה מבלי שידעה כי המשיבה מתעדת לטעון למאסר בפועל. בהקשר זה מציינ היועץ המשפטי לממשלה כי ישנו קושי ליתן משקל ממשי לטענותיה של המבקשת כלפי עורך הדין רזניק וזאת בהעדר תימוכין לכך ובכלל זאת תגובתו של עורך הדין רזניק לדברים.

24. אשר לטענת המבקשת לפיה לא קיבלה את כל חומר החקירה בעניינה, ביחס לאותן קלטות שלטענת המבקשת לא נמסרו לה, לגישת היועץ המשפטי לממשלה עיון בפרוטוקול הדיון מיום 15.1.2006 מעלה כי היתה זו המבקשת שנמנעה מלהעתיק את הקלטות נוכח טענותיה בדבר קבילותן. היועץ המשפטי לממשלה מוסיף וטוען כי המבקשת אינה מפרטת באיזה אופן נפגעה הגנתה בשל אי קבלת מכלול חומר החקירה באופן העולה כדי חשש לעיוות דין.

25. לגישת היועץ המשפטי לממשלה יש גם לדחות את טענותיה של המבקשת לפיהן הודאתה ניתנה בשל מצב הנפשי הקשה. על פי הנטען טענות אלה נדונו והוכרעו על ידי מספר רב של מותבים שדנו בעניינה.

26. לבסוף, בהתייחס לבקשה לצירוף ראיות חדשות טוען היועץ המשפטי לממשלה כי הבקשה נסמכת על חלקי פרוטוקולים בהם מתועדים חלקי עדויות ולא ניתן לדעת את ההקשר המלא שבו נאמרו הדברים. גם לגופו של עניין נטען כי אין ב"ראיות החדשות" כדי לבסס את טענתה של המבקשת בדבר חפותה. השימוש בעדויות במונח "הלוואה" אינו עומד בסתירה לכתב האישום בו הודתה המבקשת. עובדת מתן ההלוואות מצד המתלונן אינה שנויה במחלוקת ואף מצוינת מפורשות בכתב האישום והשימוש במונח "הלוואה" אינו עומד בסתירה עם הרשעתה של המבקשת שהתבססה בין היתר על המניע למתן ההלוואות, קרי טענת הכזב שיוחסה למבקשת.

הודעת הסניגוריה הציבורית

27. בהתאם להחלטתי מיום 7.8.2008 הגישה הסניגוריה הציבורית את עמדתה בשאלת ייצוג המבקשת בהליך שלפני. בהודעתה ציינה הסניגוריה הציבורית כי לא תוכל ליטול על עצמה את ייצוג המבקשת, ואולם מצאה בכל זאת לנכון לציין "מספר תופעות חריגות ופגמים דיוניים" שנפלו בעניינה של המבקשת ואשר לטענתה חריגים. על פי הנטען בזמן ההקראה, ולמרות שטרם הועתק חומר החקירה, לא האיר בית המשפט את עיניה של המבקשת בדבר זכויותיה ואף קיבל ממנה בכתב את תשובתה לאישום. כן נטען כי לא קוימה ההוראה הקבועה [בתקנה 4א לתקנות הסניגוריה הציבורית](#) דבר אשר הינו בעל השלכה ישירה על העדר ייצוגה של המבקשת במיוחד בתחילת ההליך בו השיבה לאישום והגישה את ראשית ראיותיה מבלי שהיה בידיה חומר החקירה. בית המשפט לא מצא לנכון למנות למבקשת סניגור ציבורי חרף מצוקתה הכלכלית ואף בחר שלא להפנותה לסניגוריה הציבורית. גם הדחיפות שניתנה לשמיעת ההוכחות והעדר הזמן למבקשת להיערך להגנתה, לטענת הסניגוריה הציבורית, הינה חריגה. ביחס לחקירת עדי המדינה על ידי המבקשת, נטען כי החקירה בוצעה מבלי שכל חומר החקירה היה בידי המבקשת, כאשר מדובר בתיק טעון רגשות שניהלו בעייתי בהתחשב בכך שהמתלונן עצמו הינו עורך דין מנוסה ובהתחשב בקשרים האישיים שהיו בינו ובין המבקשת. עוד מוסיפה הסניגוריה הציבורית וטוענת כי בקשה מפורטת שהוגשה על ידי המבקשת לבית משפט השלום לדחיית מועד שמיעת הראיות ולו לשבוע ימים לצורך הסדרת הייצוג, נדחתה ללא הנמקה ואף ללא תגובת המשיבה. בבקשה זו כן נטען ציינה המבקשת כי מצבה הנפשי קשה וכי לא תהיה מסוגלת לנהל את ההגנה בתיק ללא ייצוג. אשר להסדר הטיעון, נטען כי התיקון בכתב האישום היה מינורי, הושמט סעיף עבירה אחד בלבד ונותרו כל העובדות שיוחסו למבקשת בכתב האישום המקורי. ההסדר אף לא כלל התייחסות כלשהי לעונש. טענה נוספת שמעלה הסניגוריה הציבורית עניינה סירובו של בית המשפט להפנות את

המבקשת לקבלת תסקיר, וזאת על אף העמדה העונשית המחמירה של המשיבה, העדר עבר פלילי למבקשת, בעיות משפחתיות, כלכליות ומצב נפשי רעוע. לבסוף מציינת הסניגוריה הציבורית כי פגם נוסף במקרה שלפנינו נעוץ בסירוב המתמשך של מותבים שונים לאפשר למבקשת לטעון בהליכי הערעור ולבקש שתידון בקשתה לחזור בה מהודייתה.

תגובת היועץ המשפטי לממשלה להודעת הסניגוריה הציבורית

28. בראשית דבריו טוען היועץ המשפטי לממשלה כי נוכח עמדת הסניגוריה הציבורית לפיה לא תוכל ליטול על עצמה את הטיפול בתיק מאחר ונדרשת עבודה מהותית רבה בבדיקת התיק, השגותיה של הסניגוריה הציבורית לגבי אי אלו פגמים שנפלו בהליך, אינן מבוססות על בחינה מלאה ויסודית של כל התיק ויש יסוד לסברה שהן מבוססות במידה רבה על טענות המבקשת. לפיכך לגישת היועץ המשפטי לממשלה, משהודיעה הסניגוריה הציבורית כי לא תוכל ליטול על עצמה את ייצוגה של המבקשת, אין לה מעמד בהליך ואין מקום להידרש לטענותיה.

29. עוד נטען כי עיון בהשגות האמורות מעלה כי לפחות חלקן חוזרות על טענותיה של המבקשת ולא ברור האם הודעת הסניגוריה הציבורית ניתנה תוך התייחסות לתשובתו המפורטת של היועץ המשפטי לממשלה בה ניתן למצוא מענה להשגות השונות שהעלתה הסניגוריה הציבורית. אשר לטענות בדבר טיבו של הסדר הטיעון, אי קבלת תסקיר והסירוב של מותבים שונים לאפשר למבקשת לחזור בה מהודייתה בהליכי הערעור, לגישת היועץ המשפטי לממשלה מדובר בטענות שנטענו על ידי המבקשת בפני מותבים שונים ונדחו מנימוקים שפורטו בהרחבה בהחלטות השונות. לבסוף מציין היועץ המשפטי לממשלה כי חרף העובדה שהסניגוריה הציבורית ציינה בהודעתה כי במהלך בדיקת התיק התקיימה שיחה בינה ובין עורך הדין רזניק, לא נמסר כל פרט ביחס לגרסתו של עורך הדין רזניק ולהאשמות הקשות מצד המבקשת בעניין טיב הייצוג שניתן לה על ידו.

תגובת המבקשת לעמדת היועץ המשפטי לממשלה

30. ביום 13.10.2008 התקבלה תגובתה של המבקשת לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. המבקשת טוענת כי מעמדת היועץ המשפטי לממשלה עולה כי הוא מודה בפגמים הדיונים שנגרמו לה, מודה כי התעלם מהחומר אותו הציגה להגנתה. על פי הנטען הסכסוך בין המתלונן למבקשת הינו סכסוך אזרחי ואין לו כל היבטים פליליים. המבקשת חוזרת וטוענת כי שילמה למתלונן את הסכום שהתקבל מחברת הביטוח וכי

שיקוליה לפשרה בעניין היו מקצועיים לחלוטין. עוד מוסיפה המבקשת וטוענת כי טענותיה בדבר הפגמים הדיוניים והראיות המעידות על חפותה לא נדונו מעולם בבית המשפט, בניגוד לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. אשר לטענה לפיה המבקשת לא פירטה מה מנע ממנה לקבל את מלוא חומר החקירה, נטען כי החובה להעביר לנאשם את מלוא חומר החקירה מוטלת על המאשימה ואין המשיבה יכול להתנער מחובה זו ולהעבירה למבקשת. אשר לקלטות אליהן התייחס היועץ המשפטי לממשלה בתגובתו נטען כי לא מדובר בקלטות הנזכרות בבקשה למשפט חוזר אלא בקלטות אחרות של המבקשת אשר לא נבחנו כלל על ידי המשיבה. המבקשת מוסיפה וחוזרת על טענותיה השונות והרבות לפיהן נגרם לה עיוות דין. בהקשר זה היא מוסיפה כי ישנו איסור להעיד עד תביעה שהודאתו במשטרה לא נמסרה לנאשם וזאת לפי לשון [סעיף 77 לחוק סדר הדין הפלילי](#).

31. לבסוף המבקשת טוענת כי יש לשלול את טענות היועץ המשפטי לממשלה לעניין ייצוגה. נטען כי בתחילת ההליך האמינה כי עורך הדין שלהבת ייצגה אולם לבסוף הדבר לא צלח ומעולם לא הוגש כל יפוי כוח לבית המשפט. כמו כן נטען כי לישיבה בה הופיעה עם עורך הדין אפשטיין, חברה ללימודים, נאמר כי הוא לא קיבל את הייצוג בתיק. אשר לטענה לפיה בהמשך המשפט בחרה המבקשת לייצג את עצמה, נטען כי לא כך הדבר והראיה לכך הינה אותה בקשת דחייה שהגישה המבקשת לבית משפט השלום. לפיכך המבקשת שבה וטוענת כי קופחה הגנתה ונגרם עיוות דין משלא הוסדר ייצוג המשפטי.

דין

32. הסמכות להורות על משפט חוזר קבועה [בסעיף 31\(א\) לחוק בתי המשפט](#). הוראת החוק באה לאזן בין שני ערכים מרכזיים: מחד, השאיפה לחשיפת האמת ולהבטחת מנגנון דיוני שיאפשר תיקונה של טעות שנפלה בהרשעתו של אדם, מאידך ערך הוודאות וסופיות הדיון (ראו [מ"ח 7929/96 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג \(1\) 529 \(1999\)](#); [מ"ח 8115/07](#) פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 16.4.2008) (להלן: עניין פלוני); [מ"ח 10728/07](#) אוחנה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 18.5.2008) (להלן: עניין אוחנה)). האיזון הראוי בין שני ערכים אלה מחייב כי לא יתקיים משפט חוזר אך ורק משום שנאשם מתקשה להשלים עם הרשעתו (ראו [מ"ח 3794/07](#) שמואלי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 19.11.2007) (להלן: עניין שמואלי); [מ"ח 7203/07](#) כהן נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 30.6.2008)) וזאת לאור ההלכה לפיה המנגנון של משפט חוזר הינו חריג המופעל במשורה (ראו עניין אוחנה, לעיל; עניין פלוני, לעיל). לאחר שעיינתי בבקשה, בתגובת היועץ המשפטי לממשלה, בתשובת המבקשת לתגובת היועץ

המשפטי לממשלה, בהודעת הסניגוריה הציבורית, ובתגובת היועץ המשפטי לממשלה להודעת הסניגוריה הציבורית, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות שכן היא אינה נמנית עם אותם מקרים חריגים בהם יש להורות על קיומו של משפט חוזר. המבקשת לא הצליחה להניח תשתית ראייתית איתנה וממשית להוכחת קיומה של אחת מהעילות הקבועות [בסעיף 31\(א\) לחוק בתי המשפט](#) (ראו עניין פלוני, לעיל).

33. הבקשה שלפני נסמכת על האמור [בסעיפים 31\(א\)\(2\) ו-31\(א\)\(4\) לחוק בתי המשפט](#). כאמור המבקשת טוענת כי ברשותה ראיות מוצקות אשר לא הוצגו ולא נדונו על יד אף אחד מן המותבים שדנו בעניינה ואשר יש ביכולתן להביא לסתירת האמור בכתב האישום ולהוכחת חפותה. כמו כן טוענת המבקשת כי בעניינה נפלו פגמים דיוניים חמורים אשר הובילו לעיוות דין בעניינה. כל אלה מובילים לטענתה למסקנה לפיה היה על המותבים השונים שדנו בעניינה לאפשר לה לחזור בה מהודייתה. אפתח בטענה זו.

האפשרות לחזור מהודיה

34. [סעיף 153\(א\) לחוק סדר הדין הפלילי](#) שעניינו חזרה מהודיה קובע:

”הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.”

הלכה היא כי מקום בו הודה נאשם בבית המשפט תוך שהובהר לו על ידי בית המשפט על משמעותה של הודאתו ועל התוצאות להן הוא צפוי בעקבותיה, תיוותר ההודאה על כנה (ראו עניין פלוני, לעיל). הסמכות להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו אכן קיימת לאור לשון [סעיף 153\(א\) לחוק סדר הדין הפלילי](#) אולם היתר זה יינתן אך ורק בנסיבות ובמקרים חריגים ויוצאי דופן בהם נמצא כי התקיים פסול בהודיה, כתוצאה מפגם ברצונו החופשי של הנאשם או בהבנתו את משמעות ההודיה או כאשר זו הושגה שלא כדין באופן המצדיק את פסילתה (ראו עניין פלוני, לעיל). מעבר לכך, נקבע כי במסגרת שיקוליו של בית המשפט להתיר לנאשם לחזור בו מהודייתו, עליו ליתן את הדעת גם לעיתוי בו מתבקשת החזרה מההודאה, כאשר בעניין זה נפסק כי ככלל לא יתיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו לאחר שנגזר דינו, אלא בנסיבות חריגות, וזאת על מנת למנוע מצב בו הסכמתם של נאשמים להסדרי טיעון תהיה מותנית בחומרת העונש שיוטל עליהם (ראו [מ"ח 6520/08](#) סגיר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 11.11.2008); [מ"ח 10468/06](#) קבוע נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 20.3.2007) (להלן: עניין קבוע);

עניין פלוני, לעיל). על כך יש להוסיף כי אם הנסיבות בהן יתיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו הינן חריגות, על אחת כמה וכמה הן יהיו חריגות בהליך של בקשה למשפט חוזר.

35. המקרה שלפני אינו נמנה עם אותם החריגים. הבקשה לחזרה מהודיה נדונה על ידי מותבים שונים הן בבית המשפט המחוזי והן בבית משפט זה במסגרת הליכים שונים. הבקשה לחזור מן ההודיה איננה עניין חדש, היא נדונה והוכרעה בפסק דין חלוט. ההודיה ניתנה לאחר שהמבקשת היתה מיוצגת על ידי עורך הדין רזניק. כמו כן כפי שנקבע, למבקשת היו הזדמנויות רבות לבקש מבית המשפט לחזור בה מהודייתה שכן גזר הדין לא ניתן במחטף אלא לאחר שהתקיימו, כפי שפורט, מספר ישיבות בהן נשמעו הטיעונים לעונש (ראו עניין סגיד, לעיל). מעבר לכך יש לזכור כי אפילו לאחר שניתן גזר הדין לא ביקשה המבקשת לחזור מהודייתה ורק לאחר שהגישה את ערעורה ביקשה את תיקונו, כך שיתאפשר לה לחזור בה מהודייתה. במקרה שלפנינו אין חשש כי נפל פגם ברצונה של המבקשת או בהבנתה את משמעות ההודיה. ההחלטה על הסדר הטיעון התקבלה לאחר משא ומתן בין הצדדים כאשר המבקשת שהיא עורכת דין בעצמה היתה מיוצגת על ידי עורך דין הבקיא בתחום המשפט הפלילי. בהקשר זה יש להוסיף כי המבקשת לא הצליחה להניח תשתית עובדתית התומכת בטענותיה כנגד ייצוגו של בא כוחה דאז, עורך הדין רזניק ולא מצאתי כל פסול בייצוגו את המבקשת. אם סרב להביא ראיות העומדות בסתירה להסדר הטיעון – בדין פעל כך (ראו [ע"פ 264/81 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה \(3\) 659 \(1981\); ע"פ 1234/08 פלוני נ' מדינת ישראל \(טרם פורסם, 22.5.2008\)](#)).

36. משלא מצאתי כי יש הצדקה, במסגרת משפט חוזר, להורות על עריכת משפט חוזר בשאלת החזרה מן ההודיה, דומה שנסתם הגולל על הבקשה להביא ראיות נוספת. משבחרה המבקשת להודות במיוחס לה בכתב האישום ובקשתה בעניין חזרה מן ההודיה נדחתה אין עוד צורך לבחון את ראיותיה של המבקשת לגופן. אם סברה המבקשת כי הרשעתה במיוחס לה בכתב האישום לא תעשה עמה צדק ואף תהיה כרוכה בעיוות דין, היה עליה להימנע מההודאה. כפי שציין השופט א' א' לוי בעניין קבוע שגם בו היתה הודאה:

“הרשעתו של המבקש בבית-המשפט המחוזי התבססה על הודאתו בעובדותיו של כתב-האישום המתוקן. הודאה זו היא שייתרה את הצורך לבחון לגופה את חוות-דעתו של בוחן התנועה, וכך את מהימנות גרסתו של עד הראייה. אם סבר המבקש כי הרשעתו בעבירות לא תעשה עמו צדק ואף תהיה כרוכה בעיוות-דין, כל אשר היה עליו לעשות היה להימנע מהודאה, לנהל את משפטו כסדרו ולשטוח בפני בית-המשפט את הטענות אותן פירט בבקשתו הנוכחית.”

משמצאתי כי לא נפל כל פגם בהחלטותיהם השונות של המותבים השונים אשר דנו בבקשה לחזרה מהודיה שוב אין צורך לבחון את אותן הראיות אשר מקומן היה להתברר במהלך המשפט בבית משפט השלום, אלמלא בחרה המבקשת להודות במיחוס לה במסגרת הסדר הטיעון. ודוק: חלק ניכר מהראיות עליהן מסתמכת עתה המבקשת היה מונח בפני בית המשפט המחוזי עוד בטרם ניתנה ההחלטה שלא לאפשר למבקשת לחזור בה מהודייתה, ואין המבקשת רשאית לשוב ולטעון אותן במסגרת בקשתה למשפט חוזר שכן נקודת המוצא הינה כי משפט חוזר הינו מנגנון חריג שאינו נועד לקיים הליך נוסף של ערעור (ראו עניין אוחנה, לעיל והאסמכתאות שם). כאמור משפט חוזר לא יינתן רק משום שנאשם מתקשה להשלים עם הרשעתו ולפיכך אין מקום לדון באותן ראיות שכבר היו מונחות בפני המותבים השונים שדנו בעניינה. אין בכך ולא כלום שבית המשפט לא התייחס לפרטי הראיות משלא מצא כי יש להתיר למבקשת לחזור בה מהודייתה. בבחינת למעלה מן הצורך אעיר כי לגבי אותן "ראיות" אשר לא הונחו בפני בית המשפט המחוזי, עיינתי בהן ולא מצאתי כי הן מקימות עילה למשפט חוזר שכן אין מדובר בראיות בעלות אותו "משקל סגולי" אשר יש בו כדי להביא לשינוי תוצאות המשפט (ראו עניין עזריה, לעיל). בהקשר זה אף נקבע בעבר על ידי הנשיא מ' שמגר:

"מי שמחליט על המשפט החוזר, איננו פועל פעולה אוטומאטית, המעוגנת אך ורק בקיומה או בהעלאתה של טענה עובדתית, אלא עליו גם לבחון, אם העובדה או הראיה כאמור בסעיף 31(א)(2) שוקלות דיין על-מנת להצדיק ביטולו של הליך שנסתיים כדי להחזיר את הגלגל אחורה" (מ"ח 6/84 מאמא נ' מדינת ישראל, פ"ד לח (3) 498 (1984)).

בענייננו כאין תשתית המצדיקה משפט חוזר בשאלת החזרה מהודיה, אין אנו מגיעים כלל לשאלת הראיות לגופן ואין כאמור הצדקה "להחזיר את הגלגל אחורה". מה שייאמר להלן לעניין הראיות החדשות הוא בבחינת למעלה מן הצורך ולפנים משורת הדין.

"הראיות החדשות"

37. המבקשת טוענת, כאמור, כי בידיה ראיות אשר מעידות כי הכספים שקיבלה לא התקבלו במרמה אלא מדובר היה בכספים שניתנו לה כהלוואה "בשוק האפור" ולא ככספים לצורך השקעה ומשכך לא ניתן לטעון כנגדה לתרמית. כאמור אין מקום להתייחס לראיות שכבר הוצגו על ידי המבקשת בהליכים הקודמים, ביחס ל"ראיות החדשות" שהוצגו לראשונה בבקשה למשפט חוזר, הרי שאין בעדות גרושתו של

המתלונן בסיס לטענות המבקשת. עדותה נמסרה במסגרת ההליך האזרחי. גרושתו של המתלונן אומנם העידה כי ידעה שהמתלונן מלווה כספים למבקשת אך העדר התייחסות לשאלה האם מדובר בכספי השקעה אינו מעלה ואינו מוריד שכן מעדותה עולה כי לא היתה בקיאה בענייני העסקים של המתלונן. דומה שכל שידעה היה שהמתלונן מלווה למבקשת כספים ומרוויח מכך. מאותו נימוק יש לדחות גם את "ראיות" המבקשת שעניינן תצהיריהם של דודתו של המתלונן ושל מפקח הבניה שבנה את ביתו של המתלונן. מהתצהירים לא נלמד כי הכספים שהלווה המתלונן למבקשת לא היו לצורך השקעה, כל שעולה מהם הוא שהמתלונן עשה שימוש בכספים שקיבל מהמבקשת לבניית ביתו, כאשר כאמור אין מחלוקת שהמבקשת החזירה למתלונן חלק מהסכום. בעניין זה מקובלת עלי עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה מדובר בעדויות של גורמים שלא היו מעורבים בפרשה ומכאן שאין בעצם העובדה שנמנעו מלציין כי מדובר בהלוואות שניתנו לצורך השקעה, כדי להוות ראיה בעלת פוטנציאל מזכה המצדיק משפט חוזר. אף בבקשת המתלונן להטלת עיקול זמני אין כדי לסייע למבקשת. לעובדה שבבקשה לא מוזכרת גרסת האישום אין משמעות, כאשר חשוב לציין שהבקשה הוגשה בשנת 2002, מספר שנים טרם הגשת כתב האישום. בדומה יש לשלול את הטענה בדבר העדר התייחסות מצד המתלונן לתרמית של המבקשת כעולה מההחלטה ב-["בש"א 159866/04](#) מיום 19.12.2004 [פורסם בנבו]. מדובר בהחלטה משנת 2004, טרם הגשת כתב האישום, מדובר היה בעניין אזרחי, מקדמי, בבקשת רשות להתגונן, כאשר בית המשפט לא נדרש ולא הכריע בשאלה האם הכספים שולמו לצורך הלוואה או השקעה. ועוד, גם החשבוניות שהוציא המתלונן למבקשת אינן מהוות ראיה להוכחת חפותה של המבקשת. כאמור אין מחלוקת כי במסגרת היחסים עם המתלונן קיבלה המבקשת הלוואות רבות בריבית ואף החזירה את חלקן. יש לשלול את טענת המבקשת לפיה מעדותו של "האחר" עולה כי עמדה בכל ההתחייבויות הכספיות שלה. אומנם "האחר" העיד כי קיבל את כל כספי הריבית אולם גם ציין מספר פעמים כי לא כל הסכום הוחזר לו וממילא וכפי שטען היועץ המשפטי לממשלה, אין בעדותו כדי ללמד שהמבקשת השיבה את הסכומים שנדרשה להם למתלונן. בהקשר זה יש להוסיף כי אין באמירותיו אלה של "האחר" כדי לשלול את עבירת התרמית של המבקשת שכן "האחר" העיד וציין מספר פעמים כי ידע שהכספים שהעביר דרך המתלונן נועדו לצורך השקעה (ולא להלוואה כפי שטוענת המבקשת). "האחר" אף ציין כי "הלוואה היא השקעה והשקעה יכולה להיות גם בהלוואה" מכאן שלגישתו היה מדובר בכספים לצורך השקעה והשימוש במונח הלוואה הוא עניין של סמנטיקה בלבד. מאותו נימוק יש לדחות גם את טענותיה של המבקשת בדבר שתי "הראיות החדשות" אותן ביקשה להוסיף לבקשתה. הן מעדותו של המתלונן והן מעדותו של האקטואר מטעמו לא נגלית חפותה של המבקשת. כפי שציין היועץ המשפטי לממשלה מדובר בחלקי עדויות אך מעבר לכך אין בשימוש במונח "הלוואה" סתירה לכך שהמבקשת הונתה את המתלונן

ביחס לסיבה בגינה ביקשה את ההלוואה וכפי שציינתי נדמה כי השימוש במונח הלוואה הוא עניין של סמנטיקה בלבד. בהקשר זה אף מקובלת עלי עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה עובדת מתן ההלוואות כלל אינה שנויה במחלוקת ואף מופיעה מפורשות בכתב האישום. המתלונן סבר כי ההלוואה היא לצורך השקעה וכפי שהעיד אם היה יודע שלא כך הדבר, לא היה מלווה את סכומי הכסף למבקשת.

38. אשר לטענה לפיה יש לראות בכספי ההלוואה כבלתי חוקיים ובטלים מעיקרם, מקובלת עלי עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה המבקשת עצמה קבעה את תנאי ההלוואות והיא שקבעה את גובה הריבית. משבחרה לפעול כפי שבחרה אין לה להלין אלא על עצמה. בהקשר זה יש לציין כי גם בית משפט השלום התייחס לנושא וקבע כי "אין זה מקרה של נשך בשוק האפור כאן באה הנאשמת עצמה הציעה למתלונן להעביר כספי ההלוואה, העמידה היא עצמה את תנאי ההלוואה לרבות אחוזי הריבית...".

39. בכל הנוגע לכספי הביטוח: יש לשלול את טענתה של המבקשת לפיה הכספים שהתקבלו על ידי חברת הביטוח הוחזרו למתלונן בגין פסק הדין שניתן לטובתו ולא כהחזר הלוואה. "בראיות החדשות" שהציגה המבקשת בבקשתה אין כדי להוכיח טענה זו כפי שאפרט להלן: מהחלטתה של הרשמת ש' גלר ב-[בש"א 3150/02](#) מיום 15.12.2003 [פורסם בנבו], לא ניתן ללמוד, כנטען, כי "האחר" העיד כי הסכום בסך 655,000 ש"ח שולם ככספי פסק הדין. יש לציין כי החלטה זו ניתנה עוד בטרם הודתה המבקשת במיחוס לה וההחלטה היתה מונחת לפניו כאשר בחרה להודות כי הסתירה מהמתלונן את דבר קבלת הכספים מחברת הביטוח. אך מעבר לכך, אותו "אחר" אכן טען, כפי שעולה מההחלטה, כי יש להפחית בעניינו את סכום הכסף שהתקבל במסגרת הפשרה ואולם דברים אלה נאמרו בדיעבד, לאחר שהתגלו מעשייה של המבקשת ו"האחר" לא העיד כי הכספים הועברו על ידי המבקשת ככספי פסק הדין כנטען על ידה. על כך יש להוסיף כי באותה ההחלטה ציינה הרשמת כי לגישת "האחר": "העלמת סכומים נוספים שקיבלה המבקשת והכללת סכומים שונים כסכומים ששילמה ע"ח ההלוואות (כגון סכום תגמולי הביטוח, שכלל אינו שייך לעניין), צריכה אף היא להזקף לחובת המבקשת". בהמשך קבעה הרשמת: "אכן, לא נעלמו מעיני כשלי המבקשת אשר נגלו, לכאורה, בחקירתה הנגדית... הן בעניין תגמולי הביטוח אותם זקפה כתשלום ע"ח חוב ההלוואות וההסבר הדחוק שמסרה בעניין זה כשעלה בחקירותיה...". אף בדיווח המתלונן למע"מ לא מצאתי ראייה אשר סותרת את האמור בכתב האישום או הסותרת את אמרת המתלונן, "האחר" והמבקשת בעצמה. יש לשלול גם את טענת המבקשת לפיה תלונתו של המתלונן נגועה בשיהוי מאחר וידע על פסק הדין כבר בנובמבר 2001 והתלונה הוגשה בדצמבר 2002. המבקשת טענה כאמור כי השיהוי מלמד שהמתלונן קיבל את תגמולי הביטוח וההחלטה להגיש תלונה נעשתה רק לשם הפעלת לחץ עליה.

דין טענות אלה להידחות שהרי המתלונן העיד כי גם לאחר שנודע לו על פסק הדין המבקשת ניסתה לשכנע אותו כי היא נמצאת בהליכי משא ומתן לצורך פשרה עם חברת הביטוח כדי שזו לא תערער על פסק הדין. המתלונן שבטח במבקשת שהיתה חברתו ועורכת דינו בחר להמתין מתוך ידיעה כי בסופו של דבר תידרש חתימתו על ההסכם. ואולם כאשר ראה כי העניינים לא מתקדמים וחשדו במבקשת גבר, שכר עורך דין שיברר את הנושא וזה סיפר לו רק ביום 18.7.2002 על העברת הכספים מחברת הביטוח למבקשת. משכך יש לדחות את טענת המבקשת אשר ממילא אינה מלמדת על כך שהמתלונן קיבל את כספי הביטוח ביודעין. לבסוף יש לשלול את הטענה לפיה קיימת סתירה בין האמור בכתב האישום לפיו העבירה המבקשת למתלונן ול"אחר" את הסכום בסך 655,000 ש"ח כהחזר הלוואה, ובין עדותו של "האחר" לפיה מעולם לא היה קשר ישיר בינו ובין המבקשת. המבקשת העבירה את הכספים לאותו "אחר" דרך המתלונן ואין זה משנה אם העבירה אותם ישירות או העבירה אותם דרך המתלונן וממילא אין בטענה זו כדי להצביע על כך שהעבירה את הסכום המדובר למתלונן ככסף המגיע לו מחברת הביטוח.

סוף דבר: לראיות החדשות, אפילו נבחן אותן לגופן, אין משקל סגולי המצדיק עריכת משפט חוזר.

הטענות בדבר פגמים דיוניים

40. המבקשת טענה כאמור כי בעניינה מתקיימת העילה המנויה [בסעיף 31\(א\)\(4\)](#) לחוק בתי המשפט שכן נפלו פגמים דיוניים רבים בניהול משפטה אשר עולים לכדי עיוות דין. גם טענותיה בעניין זה דינן להידחות. אפתח עם טענתה של המבקשת בדבר הפרת תקנה 4 לתקנות הסניגוריה הציבורית. תקנה 4 א קובעת:

"סבר תובע כי יבקש מבית המשפט להטיל על נאשם שאינו מיוצג עונש מאסר בפועל אם יורשע, והיה לתובע יסוד להניח שהנאשם אינו מיוצג בשל היותו חסר אמצעים, יודיע על כך התובע לבית המשפט בתחילת המשפט, כדי שבית המשפט יוכל לבחון אם נתקיימו התנאים למינוי סניגור לפי סעיף 18(ב) לחוק; סבר התובע כאמור לאחר תחילת המשפט, יודיע על כך לבית המשפט בהזדמנות הראשונה."

בעניין זה מקובלת עלי עמדת היועץ המשפטי לממשלה. המבקשת היא עורכת דין במקצועה, התייצבה לדיון הראשון והצהירה כי היא מיוצגת על ידי עורך דין שלהבת אשר נמצא בחו"ל ובין היתר בשל כך התבקשה דחייה. לישיבה השניה הגיעה כשהיא מיוצגת על ידי עורך הדין אפשטיין אשר ביקש דחייה לצורך הסדרת הייצוג. בישיבה

נוספת הופיעה המבקשת ללא עורך דין וניהלה את משפטה כאשר עם תום פרשת התביעה ועד לסיום ההליכים בבית משפט השלום יוצגה המבקשת על ידי עורך הדין רזניק. בנסיבות אלה לא ניתן לטעון כי הגנתה של המבקשת נפגמה. מתחילתו של ההליך ציינה המבקשת בכל פעם שם של עורך דין אחר אשר עתיד לייצגה ולא היה מקום להניח כי היא חסרת אמצעים. גם בבקשת הדחיה אותה הגישה לבית משפט השלום, ואשר עליה נסמכת המבקשת נאמר כי המבקשת פועלת להסדרת ייצוגה על ידי עורך הדין רזניק. על בית המשפט לא מוטלת חובה להיעתר לבקשה לדחיית מועד דיון, במיוחד כאשר מדובר בבקשה שלישית במספר וכאשר המבקשת הינה עורכת דין בעצמה. מעבר לכך יש חשיבות רבה בבחינת השאלה האם נגרם למבקשת עיוות דין. בעת ניהול המשא ומתן לצורך הסדר הטיעון ומתן הודאתה, היתה המבקשת מיוצגת והצדדים הצהירו כי אין הסדר לעניין העונש. באותו הדיון בו הודתה המבקשת במיוחס לה (1.3.2006) ציינה באת כוח המשיבה מייד כי היא סבורה שהעונש הראוי בתיק הינו של מאסר ממושך בפועל. המבקשת לא ביקשה באותו מעמד לחזור בה מהודייתה, וגם לא בדיון ביום 6.4.2006 בו ביקשה באת כוח המשיבה מאסר בפועל. משכך צודק היועץ המשפטי לממשלה בטענתו כי אין לקבל את טענת המבקשת לפיה הודאתה ניתנה מבלי שידעה כי המשיבה מתעדת לטעון למאסר בפועל.

41. לבסוף, אין לקבל את טענותיה של המבקשת לעניין חומר החקירה. [אכן סעיף 77\(א\) לחוק סדר הדין הפלילי](#) קובע כי לא ישמע עד תביעה אם לנאשם או לסניגורו לא ניתנה אפשרות סבירה לעיין בהודעת העד ולהעתיקה (אלא אם ויתרו על כך). בענייננו בישיבה הראשונה שהתקיימה הצהירה באת כוח המשיבה כי המבקשת טרם צילמה את חומר החקירה המשטרתי ולפיכך לא התנגדה לדחיית הדיון כך שיתאפשר למבקשת לצלם את החומר. בדיון השני, אשר אף הוא נדחה כאמור, לא טענה המבקשת כי אין בידיה את מלוא חומר החקירה וטענה זו אף לא עלתה בהמשך הדיונים בבית משפט השלום. חומר החקירה החסר לטענתה (היועץ המשפטי לממשלה לא התייחס לעניין זה בתשובתו) הינו הודעת המתלונן במשטרה מיום 24.9.2003 וקלטות אותן הגישה היא עצמה במהלך חקירתה במשטרה. כפי שציין היועץ המשפטי לממשלה, המבקשת לא פירטה מה מנע ממנה לקבל את מלוא חומר החקירה, כאשר לעניין הקלטות נדמה כי לא יכולה להיות מחלוקת כי המבקשת ידעה על קיומן שהרי היא זאת שמסרה אותן למשטרה מלכתחילה. אשר להודעת המתלונן, בבקשתה לעיון חוזר בהחלטה לעיכוב ביצוע מיום 20.8.2008 ובתשובתה לתגובת המשיבה מיום 13.10.2008, ציינה המבקשת כי מאחר ולא היתה ברשותה הודעת המתלונן מיום 24.9.2003 נפגעה הגנתה. נטען כי העובדה החשובה ביותר העולה מאותה הודעה הינה אמירתו של המתלונן לפיה ידע עוד בחודש אוגוסט 2001 על פסק הדין שניתן בתביעתו נגד חברת הביטוח. המבקשת טוענת כי אם היתה יודעת על הודעה זו היתה יכולה לחקור את המתלונן

בעניין "כבישת טענתו ובאשר להודאתו בדיעתו על קבלת סכום הפשרה עוד בחודש אוגוסט 2001...". כפי שפרטתי בהרחבה (ראו פסקה 39) עיון בפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום מעלה כי המתלונן חזר במהלך עדותו על גרסתו במשטרה ועל המועד בו נודע לו על פסק הדין, וציין: "אחרי הפעם השנייה שהשופט אמר לי ונוכחתי שיש פסק דין אז עוד פעם היא התחילה הוא טעה זו החלטת ביניים ושני מומחים עוד לא נחקרו בכלל... אין סיכוי לפסק הדין לעמוד בערעור ואני מנהלת משא ומתן עם מנורה שהם לא יערערו על פסק הדין. לא ידעתי כלום על העברת הכסף... המשענת שלי היתה שאני יודע שאני על השיק בסופו של דבר צריך לחתום... אז התחילה להגיד שהיא מנהלת משא ומתן עם מנורה... זה היה עוד בחודש אוגוסט '01" [הדגשות הוספו-מ.ג.]. לפיכך גם אם אניח כי הודעתו של המתלונן מיום 24.9.2003 לא הועברה משום מה למבקשת הרי שאין בדבר כדי להוות עילה למשפט חוזר. כאמור המתלונן חזר על דבריו במהלך עדותו והדברים היו ידועים למבקשת בעת שהחליטה להודות במיוחס לה בכתב האישום. המבקשת אף לא טענה בבית משפט השלום במהלך חקירתו של המתלונן כי עדותו סותרת את הודעתו במשטרה שהיתה ברשותה. מדבריו של המתלונן עולה כאמור כי אכן כבר באוגוסט 2001 הוא ידע על פסק הדין אולם האמין למבקשת שסיפורה לו כי היא מנהלת משא ומתן עם חברת הביטוח ורק שחשדו גבר שכר עורך דין שיבדוק את הנושא וזה סיפר לו ביולי 2002 על העברת הכספים מחברת הביטוח למבקשת. לפיכך גם בהעדר החומר וגם אם נפל בהליך המקורי פגם עדיין אין חשש כי נגרם למבקשת עיוות דין כה חמור המעלה חשש כי הורשעה ללא כל חטא מצידה וכפי שציין השופט א' א' לוי ב-מ"ח 7661/04 ברהום נ' היועץ המשפטי לממשלה (פורסם בנבו), (17.10.2004):

"החלטה המאפשרת קיומו של משפט חוזר, אינה יכולה להישען אך על המסקנה כי בהליך המקורי נפלו פגמים, אלא דרוש לה גם חשש ממשי כי הללו היו כה חמורים, עד כי הורשע בדין אדם שלא חטא כלל".

המבקשת הורשעה לאחר שהודתה במיוחס לה במסגרת הסדר הטיעון וכפי שפורט לעיל איני רואה מקום להורות על עריכתו של משפט חוזר במסגרתו תיבחן השאלה אם יש מקום לאפשר לה לחזור בה מהודייתה. משכך לא ניתן לומר כי ישנו חשש ממשי שנגרם לה עיוות דין ופרטי הראיות אינם נדרשים לענין. באמצעות הבקשה למשפט חוזר מתבקש למעשה כי ינוהל אותו משפט שהמבקשת בחרה, בהודייתה, שלא לנהלו. אשר לטענת המבקשת בדבר מצבה הנפשי, הרי שזו נדונה על ידי מותבים שונים בהליכים השונים אשר בחנו טענה זו בפירוט רב ולא מצאתי כי בהחלטות אלה נפל פגם לא כל שכן חשש לעיוות דין.

42. סוף דבר: הבקשה למשפט חוזר נדחית. שקלתי אם יש מקום להטיל הוצאות על המבקשת (ראו למשל עניין קבוע, לעיל; עניין שמואלי, לעיל). כאמור בקשה זו הוגשה בטרם יבשה הדיו על החלטתו של השופט לוי שלא לתת למבקשת רשות ערעור. לפנים משורת הדין – החלטתי להימנע מכך.

ניתנה היום, כ"ז חשוון, תשס"ט (25.11.2008).

מ' נאור 54678313-3633/08

ש ו פ ת

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 08036330_C18.doc עע
מרכז מידע, טל' 02-6593666; אתר אינטרנט, www.court.gov.il,
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)